

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ У КРОЛИЦЬ

Корейба А. В. – к. вет. н., доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро

Вступ. Кролівництво – це надзвичайно перспективна галузь та один із найприбутковіших сільськогосподарських напрямків. Вже у чотиримісячному віці кролики готові до розмноження. Самець за один день здатний осіменити двох-трьох самок, а одна племінна самка за рік здатна привести до п'ятдесяти кроленят.

Кролики відрізняються високою інтенсивністю розмноження, що залежить від їх цінних біологічних властивостей: багатоплідності, поліциклічності та ранньої статевої зрілості. Ці фактори широко використовують кролівники у своїй практичній роботі.

Мета роботи: вивчити особливості відтворення кролематок каліфорнійської породи.

Матеріали та методи досліджень. Робота виконувалася протягом 2020-2022 рр. в умовах приватного господарства Дніпропетровської області щодо вирощування кроликів каліфорнійської породи, в якому використовували кліткове утримання тварин з дотриманням усіх зоогігієнічних вимог та збалансованого раціону годівлі.

Для визначення клінічного статусу та контролю за перебігом стадій статевого циклу було сформовано одну групу кролиць (30 тварин). Періодизацію статевого циклу проводили за А. П. Студенцовим. У роботі були використані методи клінічного дослідження та опис фізіологічних процесів (тічки, родів, лактації).

Дослідженню підлягали статевозрілі кролиці у віці 6–9 місяців, до і після окролу.

Результати дослідження. Наші спостереження свідчать про те, що період розмноження самки кролика зазвичай триває приблизно від 1 до 3 років, хоча деякі з них залишаються репродуктивними до п'яти чи шести

років. У наступні роки кількість приплоду зазвичай зменшуються. Більшість самців залишаються репродуктивними в середньому від 5 до 6 років.

Встановлено, що у кролиць немає чіткого естрального циклу. Вони лише демонструють ритм сприйнятливості до самця. Сприйнятливість перемикається періодами (1–2 доби через кожні 4–17 діб) анеструсу та сезонними коливаннями репродуктивної функції. У період тічки вульва самки зазвичай припухає, стає вологою та темно-рожевою або червоною.

Фізіологічно зрілих кролиць допускають до першого парування у віці 5 місяців, живою масою не менше 3,5–4 кг за відсутності активної линьки волосяного покриву. Як правило, крільчиху для спарювання приносять у клітку кроля, оскільки вона може бути дуже територіальною та може нападати на самця у своїй клітці. Для визначення сумісності самки і самця достатньо проміжку часу від 15 до 20 хвилин. Якщо крільчиха готова до коїтусу, то вона приймає лежаче положення з припіднятою задньою частиною тіла. Одного кроля зазвичай достатньо для осіменіння від 10 до 15 самок.

Охота у кролиць буває протягом усього року. У літню пору року охота у кролиць настає через кожні дев'ять діб. В осінні місяці (жовтень-листопад) вона проявляється слабо. Статева активність триває близько п'яти діб, потім протягом двох-трьох діб її ознаки виявляються слабшими, після чого настає період фізіологічного спокою.

Після окоту охота у кролиць настає на першу-другу добу. При цьому у самок відзначають гіперемію петлі, вона набуває яскраво-рожевого кольору, погіршення апетиту та занепокоєння. Кролиці розкидають корм та свій приплід.

Вагітність у кролиць можна підтвердити вже на 14 добу гестації шляхом пальпації плодів у матці. Термін вагітності у самок зазвичай становить від 30 до 33 діб. Після 2–3 тижнів вагітності самка відмовляється від самця і починає висмикувати шерсть й створювати гніздо протягом останніх 3–4 діб вагітності.

Окрол зазвичай відбувається в ранковий час і перебігає приблизно від 30 до 60 хвилин. При наближенні родів самки готують гніздо. За дві-три доби до окролу у них спостерігається зниження апетиту. Кроленята виводяться з головним та тазовим положенням. Частіше середня кількість новонароджених становить від восьми до десяти кроленят.

Висновок. Отже, фізіологія статевої системи кролиць має певні особливості, які значно впливають на цикл відтворення. Фізіологічна функція органів статевої системи самок полягає у забезпеченні розвитку яйцеклітини, формуванні статевих мотивацій та поведінки, спаровуванні, заплідненні та плодоношенні. Плодючість кролиць каліфорнійської породи становить 8–10 кроленят на окрол.

ДО ПРОБЛЕМИ АНАТОМІЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ НАДНИРКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПТАХІВ

Кот Т. Ф. – д. вет. н., професор

Прокопенко В. С. – аспірант

Поліський національний університет, м. Житомир

Вступ. Птахівництво є прибутковою галуззю агропромислового комплексу. Розведення птиці в промислових умовах неможливо без глибоких знань морфології і функціонування надниркової залози, оскільки її гормони впливають на ріст і диференціювання тканин, регулюють обмін речовин, впливають на резистентність організму до стресу, низької температури, інфекцій.

У літературі з орнітології, біології та ветеринарії назви мікроструктур надниркової залози птахів використовуються відповідно до Міжнародної анатомічної номенклатури птахів (Julian J. Baumel et al., 1993). Працюючи з такою літературою, користувач стикається з проблемою невідповідності анатомічних термінів в науковій практиці.